

Lista 4

Łukasz Magnuszewski

Zadanie 1

Z zadania 6 wiemy że $mn = \gcd(m, n) * \text{lcm}(m, n)$. Przenosząc \gcd na drugą stronę otrzymujemy wzór $\frac{mn}{\gcd(m, n)} = \text{lcm}(m, n)$. Jedynym problemem jest to że wartość iloczyn m oraz n może przekroczyć zakres liczb całkowitych, pomimo tego że $\text{lcm}(m, n)$ leży w tym zakresie. Dlatego najpierw należy wykonać dzielenie a dopiero potem mnożenie: $\frac{m}{\gcd(m, n)} * n$. Zakładając że pojedyncze operacje arytmetyczne na typie `integer` wykonywane są w czasie stałym, to złożoność tego algorytmu jest taka sama jak algorytmu \gcd czyli $\log(\max(n, m))$.

Zadanie 4

Poniżej jest pseudokod algorytmu korzystającego z danych zależności

```
fun bin_gcd(x,y):
    if x == 0:
        return y
    if x % 2 == 0 && y % 2 == 0:
        return 2 * bin_gcd(x/2, y/2)
    if x % 2 && y % 2:
        return bin_gcd(max(x,y)-min(x,y), min(x,y))
    else:
        if y % 2 == 0:
            swap(x,y)
        return bin_gcd(x/2, y)
```

W momencie gdy obie liczby są parzyste to wiemy że dwójka na pewno będzie czynnikiem \gcd , więc możemy pomnożyć przez dwa wynik algorytmu dla obu liczb podzielonych przez dwa. Do czasu gdy przynajmniej jedna będzie nieparzysta, i wtedy można skorzystać z danych zależności.

Złożoność

W przypadku gdy wywołanie funkcji wpadnie do pierwszego przypadku, to następuje koniec algorytmu. Jeśli zaś wpadnie do 2 lub 4 to zostanie wywołana funkcja rekurencyjnie z przynajmniej jednym argumentem zmniejszonym o połowę. Z kolei gdy wpadnie do 3 przypadku, czyli obie liczby są nieparzyste, to

wtedy $\max(x, y) - \min(x, y)$ będzie parzyste (różnica liczb nieparzystych). Więc wtedy kolejne wywołanie rekurencyjne wpadnie do 4 przypadku.

Czyli co maksymalnie dwa wywołania jeden z argumentów maleje o połowę, Czyli Złożoność tego algorytmu to $O(\log(\max(x, y)))$.

Zadanie 8

a)

Pokaż jeśli $2^n - 1$ jest liczbą pierwszą to n jest liczbą pierwszą. Załóżmy nie wprost że n jest złożone wtedy $n = ab$, gdzie $a, b > 1$. Użyjmy wzoru skróconego mnożenia na różnicę potęg

$$2^{ab} - 1^b = (2^a - 1) \sum_{i=0}^{b-1} (2^a)^i 1^{b-i-1}$$

jako że $a, b > 1$ to zarówno $2^a - 1$ oraz $\sum_{i=0}^{b-1} (2^a)^i 1^{b-i-1}$ są większe od 1. Czyli $2^n - 1$ ma dzielniki poza 1 i nią samą, czyli nie jest to liczba pierwsza. Sprzeczność!

b)

Pokaż jeśli $a^n - 1$ jest liczbą pierwszą to $a = 2$. Użyjmy wzoru skróconego mnożenia na różnicę potęg

$$a^n - 1 = (a - 1) \sum_{i=0}^{n-1} a^i 1^{n-i-1}$$

Załóżmy nie wprost że $a \neq 2$ Wtedy są 2 przypadki:

Jeśli $a \in 0, 1$ to wtedy całe wyrażenie jest albo zerem albo ujemne, czyli nie jest liczbą pierwszą. Sprzeczność!

Z kolei jeśli $a > 2$ to wtedy $a - 1 \geq 2$ oraz $\sum_{i=0}^{n-1} a^i 1^{n-i-1} \geq 2$ Czyli lewa strona równania ma dwa dzielniki nie będące nią samą oraz 1, czyli nie jest to liczba pierwsza. Sprzeczność!

c)

Pokaż jeśli $2^n + 1$ jest liczbą pierwszą to n jest potęgą dwójki. Załóżmy nie wprost że tak nie jest, wtedy $\exists n = p * q$ gdzie $p > 2, n > q > 0$ oraz p jest pierwsze.

Korzystając z tego że p jest nieparzyste (pierwsze i większe od dwóch) oraz wzorów skróconego mnożenia

$$2^n + 1 = (2^q)^p - (-1)^p = (2^q - (-1)) \sum_{i=0}^{p-1} (2^q)^i 1^{p-i-1}$$

Upraszczając jedynki wychodzi

$$(2^q + 1) \sum_{i=0}^{p-1} (2^q)^i 1^{p-i-1}$$

Ale to oznacza że $(2^q + 1) | (2^n + 1)$, a wiemy także $q < n$ więc $(2^q + 1) \neq (2^n + 1)$. Czyli $2^n + 1$ ma dzielnik niebędący nią samą, ani jedynką, czyli nie jest to liczba pierwsza. Sprzeczność!

zadanie 6

a)

Założmy nie wprost że implikacja w prawą stronę nie zachodzi. Czyli $k = \gcd(m, n)$ oraz $\exists i : k_i \neq \min(n_i, m_i)$. Bez straty ogólności przyjmijmy $n_i < m_i$. Rozpatrzmy 2 przypadki:

1: $k_i < n_i$

Ale wtedy istnieje lepszy kandydat na $\gcd(n, m)$ taki że $b_j = k_j$ dla $j \neq i$ oraz $b_i = n_i$. Jest on dzielnikiem zarówno n jak i m oraz jest większy od k . Czyli k nie jest gcd. Sprzeczność!

2: $k_i > n_i$

Ale wtedy k nie jest dzielnikiem n . Sprzeczność!

Teraz udowodnijmy dowodem nie wprost implikację w drugą stronę. Czyli $\forall i, k_i = \min(n_i, m_i)$ oraz $k = \gcd(n, m) = g$, wtedy $\exists j, k_j \neq g_j$.

Rozpatrzmy 2 przypadki:

1: $k_j < g_j$

Ale wtedy $g_k > n_j, m_j$. Czyli g nie dzieli m, n . Czyli nie jest gcd. Sprzeczność!

2: $k_j > g_j$

Wtedy istnieje lepszy kandydat na gcd taki że $c_i = g_i$ dla $i \neq j$ oraz $c_j = k_j$. Wtedy c dzieli zarówno n jak i m . oraz $c > g$. Czyli g nie jest gcd. Sprzeczność!

b)

Założmy nie wprost że implikacja w prawą stronę nie zachodzi. Czyli $k = \text{lcm}(n, m)$ oraz $\exists i, k_i \neq \max(n_i, m_i)$. Bez straty ogólności. $n_i \geq m_i$. Wtedy mamy do rozważenia dwa przypadki:

1: $k_i < n_j$

Ale wtedy n nie jest dzielnikiem k , czyli k nie jest lcm. Sprzeczność!

2: $k_i > n_j$

Ale wtedy możemy stworzyć lepszego kandydata na lcm. $l_j = k_j$ dla $j \neq i$ oraz $l_i = n_i$. Wtedy $l < k$ oraz l jest wielokrotnością n, m . Czyli k nie jest lcm sprzeczność!

Teraz udowodnimy dowodem nie wprost implikację w drugą stronę. Wtedy $k \neq l = lcm(n, m)$ oraz $\forall i, k_i = max(n_i, m_i)$ czyli $\exists j, k_j \neq l_j$. Bez straty ogólności $n_j \geq m_j$. Rozpatrzmy dwa przypadki:

1: $l_j > n_j$

Ale wtedy możemy stworzyć lepszego kandydata na lcm takiego że $c_i = l_i$ dla $i \neq j$ oraz $c_j = n_j$. Jest on wielokrotnością n, m oraz jest mniejszy od l czyli $l \neq lcm(n, m)$. Sprzeczność!

1: $l_j < n_j$

Ale wtedy n nie jest dzielnikiem l czyli $l \neq lcm(n, m)$. Sprzeczność!

wnioski

Pokażmy że

$$nm = gcd(n, m)lcm(n, m)$$

Aby udowodnić tę równość wystarczy pokazać że $\forall i, L_i = P_i$, Gdzie L_i, P_i to odpowiednio reprezentacja lewej i prawej strony równania w układzie kolejnych liczb pierwszych.

Ustalmy dowolne i . Wtedy $L_i = n_i m_i$ oraz korzystając z poprzednich podpunktów $P_i = min(n_i, m_i) max(n_i, m_i)$. Bez straty ogólności $n_i \leq m_i$ wtedy $P_i = n_i m_i = L_i$ co było do pokazania.

Zadanie 14

a)

Żałujemy nie wprost że istnieje skończona ilość liczb pierwszych w postaci $3k + 2$. Wtedy tworzą one zbiór $K = \{2, p_1, \dots, p_r\}$ Wtedy jak weźmiemy $z = 2 + 3 \prod_{i=1}^r p_i$, z nie jest podzielne przez żadną liczbą pierwszą z K . Bo dodajemy dwa do iloczynu. Wiemy też że $k \equiv 2 \pmod{3}$ Czyli $z = a * b$ gdzie $b = 3k + 2$ oraz jest pierwsze. Jest tak bo żeby liczba przystawała do 2 mod 3 to musi mieć przynajmniej jeden dzielnik pierwszy w takiej postaci, (dzielniki podzielne przez 3 nie mogą występować, a iloczyn samych czynników przystających do 1 będzie przystawał do 1). Ale b nie należy do Z bo wtedy nie dzieliłoby z . Czyli mamy sprzeczność!

b)

Założmy nie wprost że istnieje skończona ilość liczb pierwszych w postaci $4k+3$. Wtedy tworzą one zbiór $K = \{p_1, \dots, p_r\}$. Wtedy jak weźmiemy $z = 3 + 4 \prod_{i=1}^r p_i$. To nie będzie one podzielne przez żadną liczbę z K . Ale z w swoim rozkładzie na czynniki pierwsze musi mieć przynajmniej jedną liczbę o reszcie 3 modulo 4 (reszty 2,0 odpadają bo wtedy reszta na pewno nie będzie równa 3, Z kolei iloczyn samych liczb o reszcie 1 będzie miał resztę 1). Więc mamy liczbę pierwszą w postaci $4k+3$ nienależącą do zbioru K bo dzieli ona z czyli mamy Sprzeczność!

Zadanie 12

Jako że 25, 64, 27 są względnie pierwsze. To Układ kongruencji w zadaniu spełnia dokładnie jedna liczba na leżąca do przedziału $v = [1, 27 * 64 * 25]$ (Chińskie twierdzenie o resztach). Czyli wystarczy znaleźć dowolne rozwiązanie i dodając wielokrotności $27 * 64 * 25$ sprowadzić je do przedziału v i wtedy będzie ono najmniejsze.

Korzystając z rozszerzonego algorytmu Euklidesa znajdziemy takie $x_1, y_1, x_2, y_2, x_3, y_3$ że $x_1 27 + y_1 25 * 64 = 1$ oraz $x_2 25 + y_2 27 * 64 = 1$ a także $x_3 64 + y_3 27 * 25 = 1$.

Wtedy jak weźmiemy $e_1 = y_1 * 25 * 64$ to wtedy $e_1 \equiv 0 \pmod{25 * 64} \wedge e_1 \equiv 1 \pmod{27}$. Analogicznie $e_2 = y_2 * 27 * 64$ to wtedy $e_2 \equiv 0 \pmod{27 * 64} \wedge e_2 \equiv 1 \pmod{25}$. Tak samo $e_3 = y_3 * 27 * 25$ to wtedy $e_3 \equiv 0 \pmod{27 * 25} \wedge e_3 \equiv 1 \pmod{64}$. Po wykonaniu obliczeń wychodzi $x_1 = -237, x_2 = 553, x_3 = -116, y_1 = 4, y_2 = -8, y_3 = 11, e_1 = 6400, e_2 = -13824, e_3 = 7425$. Teraz $x = 11 * e_1 + 13 * e_2 + 12 * e_3$ Spełnia układ kongruencji (bo współczynniki stojące przy e_1, e_2, e_3 wpływają tylko na pojedyncze równanie), ale niekoniecznie warunki zadania. $x = -20212$ Zaś $v = [1, 43200]$. Więc $s = -20212 + 43200 = 22988 \in v$ jest najmniejszą liczbą naturalną spełniającą układ kongruencji

Zadanie 7

a)

Implikacja w lewą stronę

Wiemy że $x \equiv y \pmod{m}$ w takim razie $\exists a, x = am + y$. Wymnażając przez z wychodzi $xz = amz + yz \equiv yz \pmod{mz}$. Ponieważ $amz \equiv 0 \pmod{mz}$, gdyż jest wielokrotnością modulo.

Implikacja w prawą stronę

Wiemy że $xz \equiv yz \pmod{mz}$ czyli $\exists a, xz = amz + yz$. Dzieląc obie strony przez z wychodzi $x = am + y \equiv y \pmod{m}$ Bo am to wielokrotność m .

b)

Implikacja w prawą stronę

Wiemy że $xz \equiv yz \pmod{m}$ czyli $\exists a, xz = am + yz$ Podzielmy teraz przez $\gcd(m, z)$ (możemy tak zrobić bo każdy wyraz jest podzielny przez $\gcd(m, z)$), jest pomnożone albo przez m albo przez z) wychodzi: $\frac{xz}{\gcd(m, z)} = \frac{am}{\gcd(m, z)} + \frac{yz}{\gcd(m, z)} \equiv \frac{yz}{\gcd(m, z)} \pmod{\frac{m}{\gcd(m, z)}}$. Jako że $z > 0$ to pomnożmy obie strony równania przez $\frac{z}{\gcd(m, z)}$ wyjdzie wtedy $x \equiv y \pmod{\frac{m}{\gcd(m, z)}}$.

Implikacja w lewą stronę

Wiemy że $x \equiv y \pmod{\frac{m}{\gcd(m, z)}}$ czyli $\exists a, x = \frac{am}{\gcd(m, z)} + y$. Pomnożmy teraz obie strony przez z . Wyjdzie wtedy $xz = \frac{azm}{\gcd(m, z)} + yz = m \frac{az}{\gcd(m, z)} + yz \equiv yz \pmod{m}$. Bo $m \frac{az}{\gcd(m, z)}$ jest wielokrotnością m , ponieważ $\frac{az}{\gcd(m, z)}$ jest całkowite, gdyż dzielimy z przez jego \gcd z m .

c)

Wiemy że $x \equiv y \pmod{mz}$ czyli $\exists a, x = amz + y \equiv y \pmod{m}$ gdyż $amz = (az)m \equiv 0 \pmod{m}$.